

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 10 oktober 2023
Voorstel: 2023-072

Zaaknummer: 1894/2023/2771991
Documentnummer: 1894/2023/2779796
Datum collegebesluit: 10 juli 2023

Onderwerp

Erfgoedverordening en financiële middelen

Openbaarheid

Alle stukken zijn openbaar.

Voorstel

- 1 De Erfgoedverordening gemeente Peel en Maas vast te stellen.
- 2 De Erfgoedverordening gemeente Peel en Maas 2014 in te trekken.
- 3 Vanaf 2024 structureel € 75.000,- op te nemen in de begroting voor de financiële ondersteuning van eigenaren van beschermde objecten. En het budget dat aan het eind van het jaar niet gebruikt is te storten in de reserve kunst en cultuur.

Inleiding

In de uitvoeringsafspraken die horen bij programma 3.4 Kunst en Cultuur in de begroting van 2023 is vastgelegd dat we inzetten op de ontwikkeling van het uitvoeringsbeleid Erfgoed in relatie tot de Omgevingswet. In maart 2023 heeft uw gemeenteraad de kaderstelling Kunst en Cultuur – onderdeel Erfgoed vastgesteld, in juli 2023 heeft het College het uitvoeringsbeleid Erfgoed vastgesteld. Om hier uitvoering aan te geven en om te voldoen aan de wettelijke taken voor erfgoed in het kader van de Omgevingswet is het noodzakelijk om de erfgoedverordening te actualiseren. Daarnaast draagt het financieel ondersteunen van eigenaren bij aan de in de kaderstelling opgenomen doelen. Door eigenaren financieel te ondersteunen bij noodzakelijk onderhoud is het behoud van het erfgoed beter geborgd. Na vaststelling van de financiële middelen door de gemeenteraad wordt de uitvoeringsregeling Erfgoed vastgesteld door het College. Om inzicht te geven in de wijze waarop eigenaren worden ondersteund is de concept uitvoeringsregeling Erfgoed als bijlage toegevoegd.

Beoogd effect

Met een actuele Erfgoedverordening voldoet de gemeente Peel en Maas aan de wettelijke taken op het gebied van erfgoed. Met de financiële ondersteuning wordt er draagvlak verkregen bij eigenaren van beschermde objecten om hun erfgoed goed te onderhouden.

Argumenten

- 1.1 *Met het actualiseren van de Erfgoedverordening voldoet de gemeente Peel en Maas aan de wettelijke verplichting voor erfgoed in het kader van de Omgevingswet.*
De Erfgoedverordening gaat in op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.
- 2.1 *Met het intrekken van de erfgoedverordening gemeente Peel en Maas 2014 is het juridisch geborgd.*
- 3.1 *De financiële ondersteuning voor eigenaren draagt bij aan de in de kaderstelling opgenomen programmadoelen.*
Door eigenaren financieel te ondersteunen bij noodzakelijk onderhoud is het behoud van het erfgoed beter geborgd. Eigenaren van beschermde cultuurhistorische panden kunnen enkel aanspraak maken op een subsidie voor noodzakelijk

onderhoud aan de elementen die als cultuurhistorisch waardevol zijn aangemerkt in de redengevende beschrijving of in een bouwhistorisch onderzoek. De verwachting is dat het voorgestelde budget toereikend genoeg is om eigenaren te kunnen ondersteunen bij het noodzakelijk onderhoud. Indien uw gemeenteraad de financiële middelen vaststelt wordt hierover definitief beslist door het College.

3.2 *Het aantal aanvragen voor financiële ondersteuning voor noodzakelijk onderhoud kan per jaar verschillen.*

Doordat het jaarlijks kan verschillen hoeveel noodzakelijk onderhoud er nodig is, is het gewenst om het budget dat aan het eind van het jaar over blijft op te nemen als reserve bij kunst & cultuur. Op deze manier is er zekerheid dat er altijd voldoende budget is om het noodzakelijk onderhoud te kunnen subsidiëren.

Kanttekeningen

3.1 *De financiële gevolgen van dit voorstel zijn nog niet volledig te voorzien.*

De komende jaren moet op basis van het aantal aanvragen blijken om hoeveel subsidieaanvragen het gaat per jaar.

3.2 *Er bestaat een kans dat eigenaren in bezwaar gaan tegen de aanwijzing van hun pand als beschermd object.*

Indien er geen of minder budget beschikbaar wordt gesteld voor particuliere eigenaren bestaat er een grotere kans dat eigenaren in bezwaar gaan. Eigenaren worden verplicht om de cultuurhistorisch waardevolle elementen die beschermd zijn goed te onderhouden. Een financiële bijdrage in de kosten hiervoor zorgt voor meer draagvlak en betere zorg voor het erfgoed.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven.

Financiën

De financiële gevolgen van dit voorstel worden geschat op structureel € 75.000 en zijn niet opgenomen in de huidige begroting. Het bedrag van € 75.000 is gebaseerd op een inschatting op basis van het aantal te beschermen objecten en op ervaringscijfers van andere gemeenten. Dit bedrag dient structureel opgenomen te worden in de begroting 2024 en verder. Aangezien het aantal aanvragen jaarlijks kan verschillen is het voorstel om een eventueel restantbedrag op het eind van het jaar te storten in de reserve Kunst en Cultuur. Als er dan in enig jaar meer aanvragen zijn dan de beschikbare € 75.000 dan kunnen we deze dekken uit de eventuele stortingen in de reserve. Na een aantal jaren zullen we evalueren of het bedrag van € 75.000 toereikend is of bijgesteld moet worden.

Daarnaast heeft de aanwijzing van beschermde objecten gevolgen voor Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH). Een belangrijk aandachtspunt is dat er vanuit de Omgevingswet een verschuiving optreedt van het meer vergunningsvrij maken aan de voorkant naar het handhaven achteraf. Door de aanwijzing van meer beschermde objecten wordt er meer capaciteit gevraagd van VTH, en dit brengt mogelijk meer kosten met zich mee. Indien dit het geval is volgt hiervoor een voorstel zodra de definitieve bescherming van de objecten ter vaststelling wordt voorgelegd aan het college.

Juridische afwegingen

Er zijn geen juridische gevolgen.

Communicatie

De bekendmaking en publicatie van de Erfgoedverordening gemeente Peel en Maas vindt op de gebruikelijke manier plaats door plaatsing op Overheid.nl en de gemeentelijke website.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas,

de gemeentesecretaris/directeur,
K.H. Werps-Aerts

de burgemeester
W.J.G. Delissen-van Tongerlo

Behandelend portefeuillehouder: Machteld Beukema

Bijlage(n):

1. Erfgoedverordening gemeente Peel en Maas
2. Concept uitvoeringsregeling subsidiëring van beschermd erfgoed Peel en Maas

Ter inzage:

N.v.t.